

VAN BOTERBERG TOT SUPERHEFFING

2004

Jaar	Melkveehouders / koeien	Melkkoeien x 1000	Melk/vet /eiwit gem. / koe	Melkgeld cent/kg.	Melk Mln. kg	Kaas ¹⁾ mln. kg.	Boter ¹⁾ mln. kg.	Boterberg mln. kg.	M-Melkp. mln. kg

1) Productie / consumptie / export

2004		10 landen er bij met xx mld. Kg melk – (EG-25)	
2004-01-06	LC	PZ. Koopstra: ‘Opstelling van Zalm funest voor landbouw’	
2004-03-31	DvhN	Door illegale melklozing rioolzuivering van slag.	
2004-07-31	DvhN	Jan Albert Maat Europarlementariër CDA over nadelen liberalisatie landbouw	
2004-05-01			

2004

Leeuwarder Courant 2004-01-06

PZ.: ‘Opstelling van Zalm funest voor landbouw’

SCHEVENINGEN - Nederland verliest invloed op het Europees beleid. Voortdurende kritiek vanuit Nederland op de Europese landbouwpolitiek is daar debet aan. Het geklaag over lasten en lusten doet meer afbreuk aan de Nederlandse belangenbehartiging dan de toetreding van tien nieuwe lidstaten tot Europa.

Voorzitter Geert Koopstra van het *Productschap Zuivel* haalde vanmiddag fel uit naar minister Gerrit Zalm van financiën. Tijdens de nieuwjaarsreceptie beschuldigde hij Zalm van inconsequent en ongeloofwaardig optreden. Hij doelde op de opmerkingen van de minister, dat Nederland meer betaalt dan ontvangt uit Brussel.

Volgens Koopstra heeft de Nederlandse landbouw tientallen jaren bovenproportioneel geprofiteerd van het landbouwbeleid. Slechts tien jaar is Nederland nettobetaler. Straks, in een Europa van 25 landen, zo stelde Koopstra, is een goede machtspositie voor Nederland van groot belang. Het is slecht dat Nederland juist nu schade oploopt aan de geloofwaardigheid.

Binnen Nederland bepleit Koopstra meer ruimte voor de melkveehouderij. Hij keert zich tegen koeienflats, bioproductieparken of agrarische clusters. „We willen een schaalvergroting van het boerenbedrijf naar 'menselijke maat'. Wel willen we gevrijwaard blijven van modieuze eisen.” Koopstra houdt daarmee vast aan het aloude familiebedrijf.

„Zestig procent van de zuivel gaat de landsgrenzen over. Daarvan verlaat eenderde de Europese Unie. Onze bedrijven internationaliseren steeds meer en nemen wereldwijd een vooraanstaande positie in. Intensieve samenwerking ligt ten grondslag aan dit succes. Die samenwerking blijft nog steeds waardevol.”

Dagblad van het Noorden, 2004-03-31

Rioolzuivering van slag door illegale lozing

Boer bij Elp dumpst grote partij melk op riool

Door Willem van Hamersvelt

WESTERBORK, De rioolwaterzuivering in Westerbork en omgeving is afgelopen maandag ernstig ontregeld geraakt. Volgens het waterschap Reest en Wieden werden de problemen veroorzaakt doordat een boer in de buurt van Elp illegaal een partij melk had geloosd op het gemeentelijke riool. Er zou geen vervuild water in het milieu terecht zijn gekomen.

Woordvoerder Roelof Hoving van Reest en Wieden zegt dat er tussen de 2000 en 3000 liter melk is gedumpt.

Het waterschap heeft de vervuiler opgespoord doordat de melksporen duidelijk zichtbaar waren in liet riool. De boer krijgt de gemeente - als handhaver van de milieuwetgeving - op de stoep.

Het is nog onduidelijk wat de gevolgen zijn voor de agrariër. „Maar wat hij heeft gedaan, mag niet”, aldus een woordvoester van de gemeente Midden-Drenthe.

Zuurstof

Het rioolwater wordt in Westerbork gezuiverd met behulp van bacteriën. Die hebben een constante aanvoer van zuurstof nodig om te kunnen functioneren. Door de dikke laag vette smurrie op het water in de bezinktank kregen de bacteriën te weinig zuurstof. In de bezinktank zitten een soort mixers die het rioolwater omroeren, waardoor zuurstof wordt opgenomen. Die mixers hebben volgens woordvoerder Roelof Hoving veel langer en intensiever moeten draaien, hetgeen extra elektriciteit kostte.

Hoving verwacht dat de zuivering nog; een paar dagen nodig heeft om zonder extra luchttoevoer te kunnen draaien. Volgens de woordvoerder is het ondanks de stagnatie in het zuiveringsproces toch nog gelukt om binnen de normen voor lozing op het oppervlaktewater te blijven. Onlangs deed zich in de buurt van Vollenhove (Overijssel) een vergelijkbaar geval van illegale lozing voor.

SUPERHEFFING

Melk op het riool lozen is volgens milieuwetgeving verboden. Desondanks nemen sommige boeren toch de gok om aan de superheffing te ontkomen.

Een melkveehouder heeft een vaste hoeveelheid melk die hij jaarlijks mag produceren, het melkquotum. Het melkjaar loopt van april tot april. Omdat koeien nog net geen machines zijn, is nooit helemaal exact te plannen hoeveel melk ze leveren. Veelal blijkt pas aan het eind van het melkjaar - rond deze tijd - dat het quotum wordt overschreden. Dat kost de boer een forse smak geld in de vorm van de superheffing. Dumpen is daarom voordeliger dan toch maar leveren aan de fabriek. De gierkelder is daarvoor de aangewezen plek, maar als die vol is, kan de boer geen kant op.

Dagblad van het Noorden, 2004-07-31

Bientelers niet de oorzaak van export met subsidie

Door Albert Jan Maat¹

In zijn bijdrage voor het Dagblad van het Noorden van 24 juli suggereert Harm Evert Waalkens dat ik niet de noodzaak in wil zien van een noodzakelijke aanpassing van het Europese suikerbeleid.

Hij baseert dat op mijn kritiek op de recente voorstellen van de Europese Commissie. Daarmee doet Waalkens de waarheid geweld aan. Dat geldt overigens ook voor zijn eenzijdige benadering dat de Europese suikerbientelers de oorzaak zijn van de gesubsidieerde export van suiker vanuit de EU.

Steeds meer lijken de Europese bientelers de Kop van Jut te worden van zowel links als lilaal Europa. Ook buiten de politiek is die merkwaardige alliantie zichtbaar. Organisaties al NOVIB en multinationals trekken eensgezind ten strijde tegen dit beleid en geloven heilig in het perspectief van absolute vrijhandel in voedsel. Mij ontgaat de realiteitszin van dit perspec-

¹ Albert Jan Maat was in 2004 lid van het Europees Parlement voor het CDA (EVP)

tief, omdat voedsel onmisbaar is voor het menselijke bestaan en zich niet altijd iets aantrekt van de wetten van vraag en aanbod.

Daarnaast is er nog een aantal andere redenen om de heilzame werking van de absolute vrijhandel in voedsel in twijfel te trekken.

Ten eerste hebben we in Europa wereldwijd gezien de hoogste normen voor dierenwelzijn, milieu, voedselveiligheid en landschapsbescherming binnen de land- en tuinbouw. Dat vraagt zijn prijs. Wie kiest voor pure vrijhandel, moet ook bereid zijn onze hoge Europese standaard overboord te zetten. Anders prijzen we onszelf de markt uit, hetgeen zal leiden tot een grote kaalslag op het platteland.

Ten tweede heeft de liberalisering van de koffiemarkt ons geleerd dat alleen de handelaren hier voordeel uit haalden. Koffieboeren zagen hun inkomsten juist dalen. Terwijl de prijzen voor de consument in de supermarkt niet lager werden. Datzelfde zagen we in de graansector. De graanprijzen zijn de afgelopen tien jaar met 60 procent gedaald. Werd uw broodje bij de bakker goedkoper?

Ten derde is het nog maar zeer de vraag of de ontwikkelingslanden zullen profiteren van vrijhandel. Sinds de invoering valt de superheffing hebben Europese veehouders hun zuivelproductie beperkt en is hun aandeel in de wereldhandel met vijf procent gedaald. Grootmachten als de VS en Australië hebben deze ruimte snel gevuld en geen enkel ontwikkelingsland heeft zijn positie kunnen verbeteren.

Terug naar de suiker. Het is waar dat de Europese Unie een klein deel van haar suikerproductie exporteert met subsidie. Alleen is de Europese bietenteler daarvan niet de hoofdoorzaak. Het Europese suikerbeleid kent een productiebeperking waardoor er binnen de EU evenveel bieten worden geteeld als de Europese markt vraagt. De kosten van die regeling betalen de boeren overigens zelf. De oorzaak van het overschot ligt grotendeels buiten Europa. De EU heeft ontwikkelingslanden, waar-onder voormalige koloniën, het recht gegeven hun suiker tegen een redelijke prijs af te zetten op de Europese markt. Deze ontwikkelingslanden ontvangen in de EU een hogere prijs dan op de wereldmarkt. Ook zij verzetten zich tegen vergaande liberalisering.

Dezelfde regeling is er ook voor de Balkanlanden. Een deel van deze suiker wordt vervolgens geëxporteerd. Ten onrechte worden de Europese bietentelers hiervoor aan de schandpaal genageld.

Persoonlijk kies ik voor een beleid, waarbij telers een redelijke prijs krijgen en afspraken met ontwikkelingslanden worden getoetst aan de werkelijke productie. Ook ben ik voorstander van het nieuwe akkoord tussen de EU en de 49 armste landen, dat vrije toegang geeft tot de Europese markt, mits de voordelen ook echt bij de bevolking terechtkomen. Voedselzekerheid, voedselveiligheid, milieu en een sociaal verantwoord plattelandsbeleid varen daar wel bij.

Maar voorlopig is het vechten tegen de brede politieke steun voor vrijhandel in voedsel. Degenen die pleiten voor vrijhandel in voedsel met het oog op de consument en de ontwikkelingslanden zullen bedrogen uitkomen. Zij laten zich slechts voor het karretje van de handelaren en industrie spannen. Zonder een sociale en duurzame politieke agenda zal die aanpak veel verliezers en weinig winnaars opleveren.

Te veel melk Nederlandse koeien

BRUSSEL - De Nederlandse melkkoeien hebben in het seizoen 2003/2004 gezamenlijk opnieuw te veel melk gegeven. Nederland moet daarom een heffing betalen aan de Europese Commissie.

De overschrijding is 0,5 procent, wat neerkomt op een heffing van 18 miljoen euro. Dit geld wordt via de zogeheten superheffing opgebracht door de boeren. De meeste andere EU-landen hebben zich beter gehouden aan de melkquota. De grootste overschrijding is echter in Italië, dat 167 miljoen aan superheffing moet betalen. *ANP*